

INSTYTUT CHEMICZNEJ
PRZERÓBKI WĘGLA

Mazowsze.
serce Polski

Odpady paleniskowe techniczne aspekty kontroli

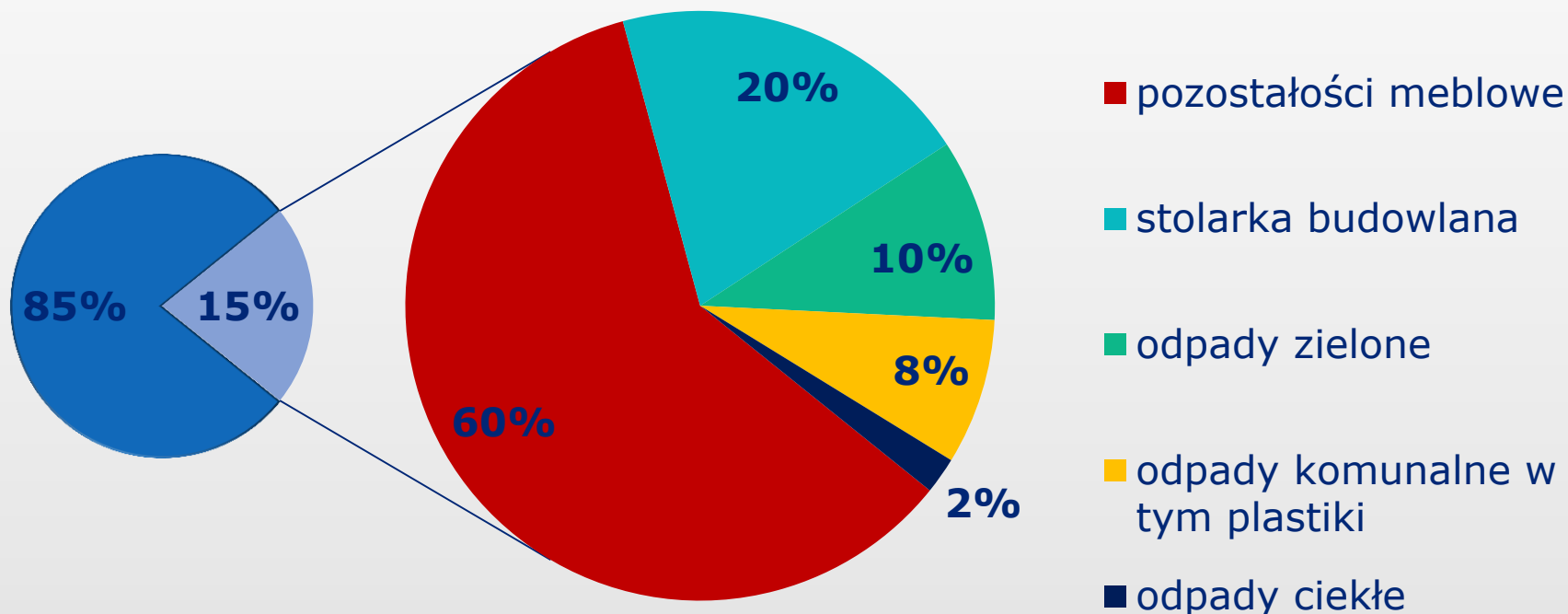
Mariusz Mastalerz

Jakie odpady spalamy?

Odpady palne

Czym pali się w piecach - wnioski z prowadzonych kontroli w Krakowie w 2015 roku

na podstawie danych Straży Miejskiej Miasta Krakowa

Odpady palne

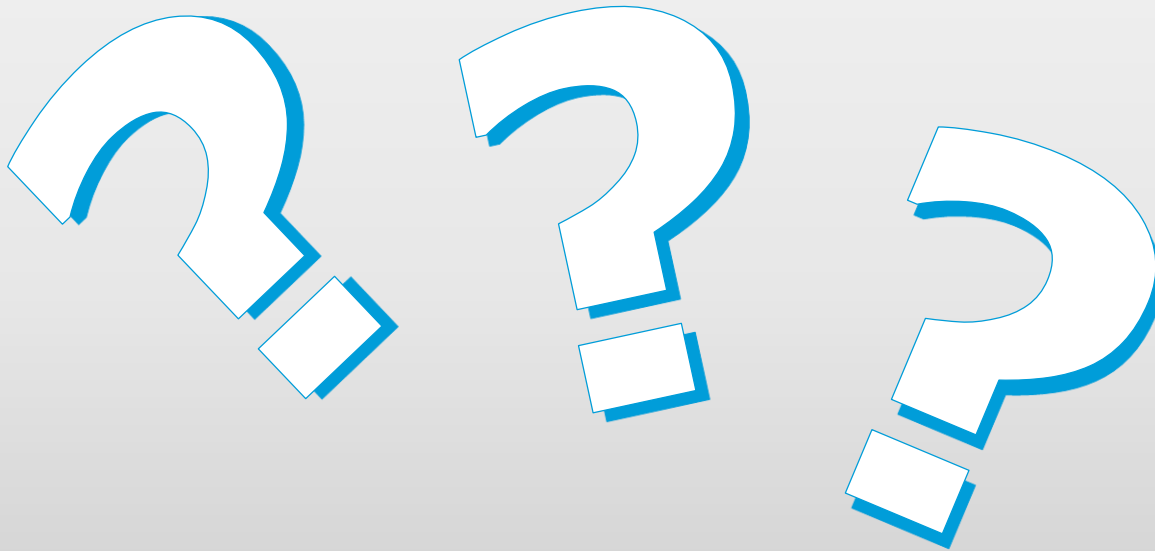

Odpady palne

Jak udowodnić proceder nielegalnego spalania odpadów?

Postępowanie dowodowe

Przeprowadzić kontrolę i zebrać materiał dowodowy

Dowód bezpośredni:

- nagranie,
- zeznanie świadka,

Dowód pośredni oparty na:

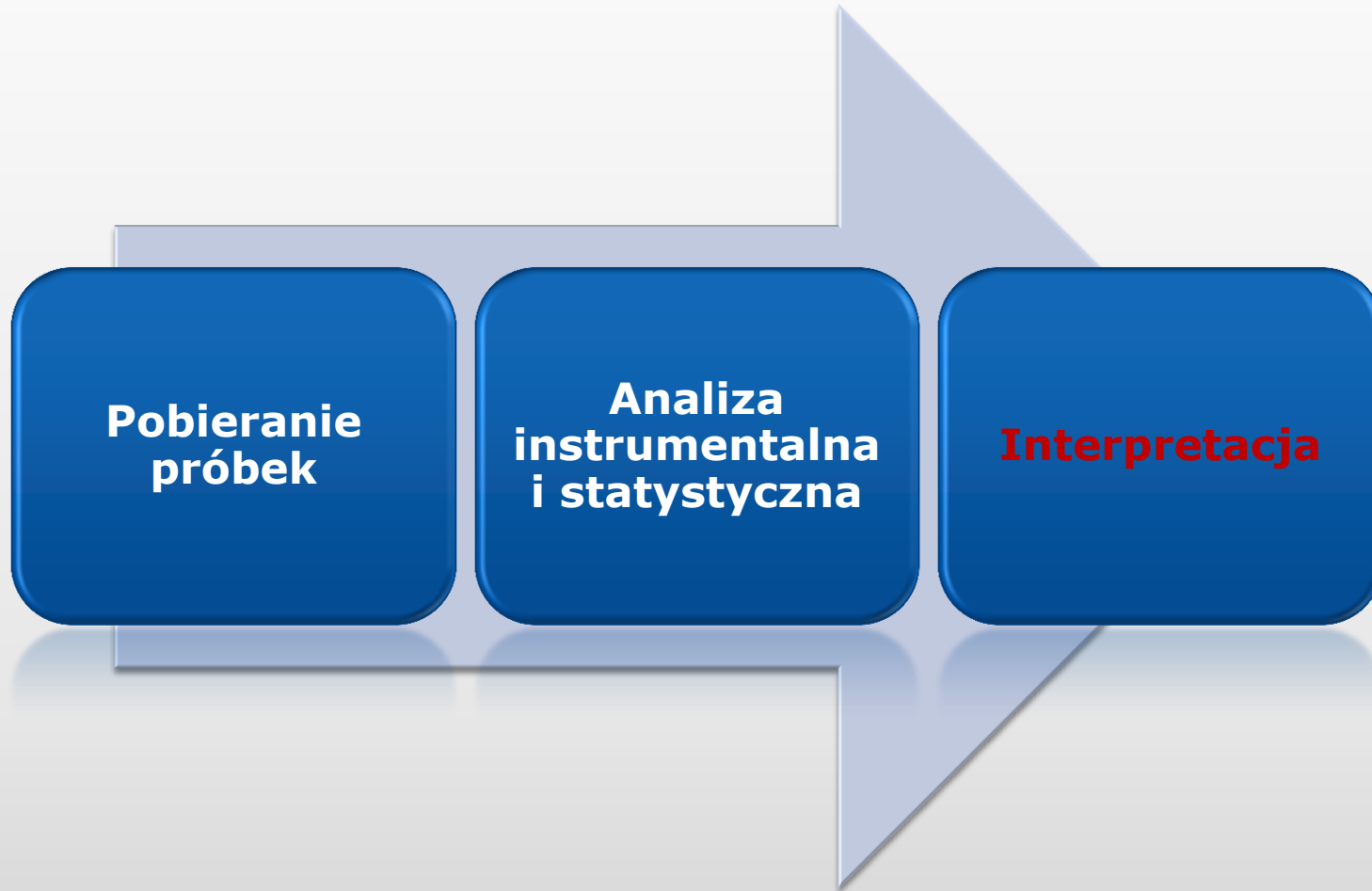
- jednoznacznych śladach chemicznych potwierdzonych analizą instrumentalną i statystyczną,

Dowód poszlakowy oparty na:

- zespole zgodnych, potwierdzających się poszlak, które z osobna nie stanowią dostatecznej podstawy do ustalenia faktu sprawy,

Postępowanie dowodowe - schemat

Postępowanie dowodowe - interpretacja

Nie istnieje jeden parametr umożliwiający jednoznaczne potwierdzenie procederu spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych

Wszystkie znane metody analizy instrumentalnej i statystycznej stosowane w celu wykazania procederu spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych bazują na rozwiązaniach wieloparametrycznych

Właściwa interpretacja otrzymanych wyników decyduje o powodzeniu przeprowadzenia procesu dowodowego

Postępowanie dowodowe - identyfikacja

Drony

Drony – przepisy prawa

Wykonywanie lotów uwarunkowane jest analizą ryzyka, odległością od osób i masą drona.

Kategoria otwarta (OPEN): obejmuje loty nie wymagające uzyskania zezwolenia. Drony o masie poniżej 25kg i loty do maksymalnej wysokości 120m nad terenem (lub ponad przeszkodą wyższą niż 120m), w których ryzyko dla osób trzecich jest bardzo niskie.

Wykonywanie lotów dronem o masie powyżej 250g lub posiadającym czujnik umożliwiający zbieranie danych wymaga od operatora rejestracji w bazie użytkowników dronów, zaliczenia szkolenia zakończonego testem (on-line).

Rejestr operatorów dronów prowadzi Urząd Lotnictwa Cywilnego. Im wyższe ryzyko operacji, tym wyższe uprawnienia i bardziej rozbudowane szkolenie kompetencyjne.

Od operatorów dronów wymaga się umieszczenia własnego numeru rejestracyjnego na dronie oraz obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC.

Drony – przepisy prawa

Operatorzy posiadający ważne świadectwo kwalifikacji po 31 grudnia 2020 r. będą mogli dokonać konwersji uprawnień. W tym celu należy złożyć odpowiedni wniosek o konwersję uprawnień. Wszelkie informacje dotyczące możliwości złożenia wniosku dostępne są na stronie ULC.

Zgodnie z nowymi przepisami nie będą wymagane badania lekarskie.

Operator może zostać poddany sprawdzeniu, czy lot jest wykonywany zgodnie z przepisami prawa, przez:

1) upoważnionych pracowników Urzędu Lotnictwa Cywilnego, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej, Żandarmerii Wojskowej, strażników Straży Marszałkowskiej lub **Straży gminnej (miejskiej)**;

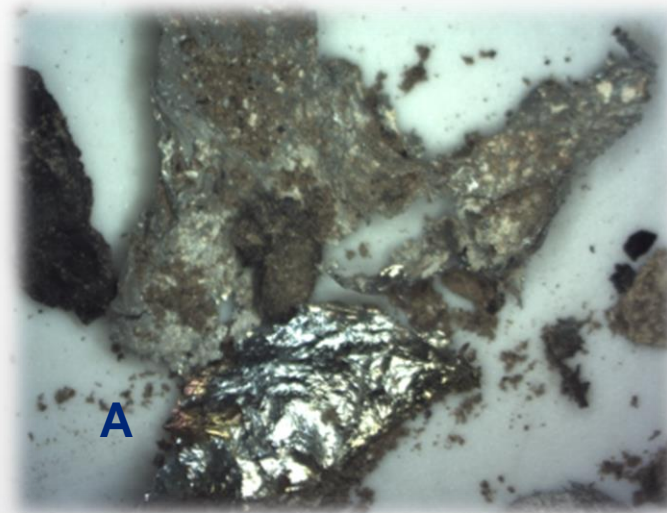
Naruszenie przepisów może skutkować sankcjami zgodnie z ustawą Prawo Lotnicze.

Źródło:

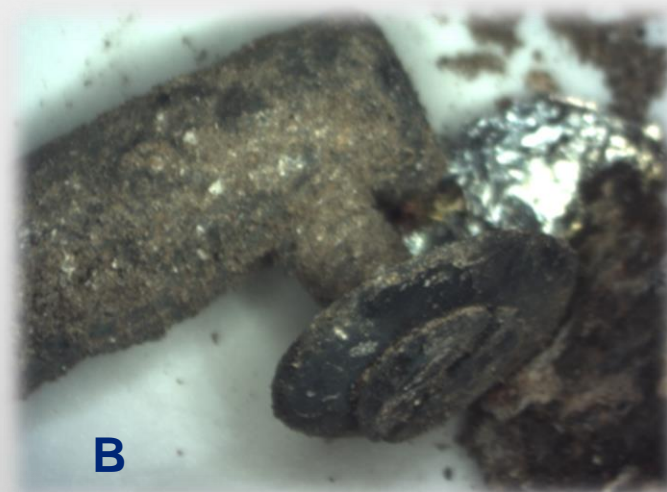
<https://www.ulc.gov.pl/pl/drony/wdrazanie-przepisow-ue/4944-akty-prawne>

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

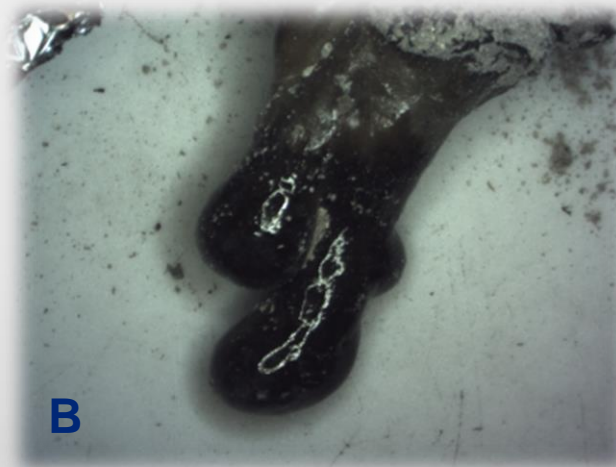
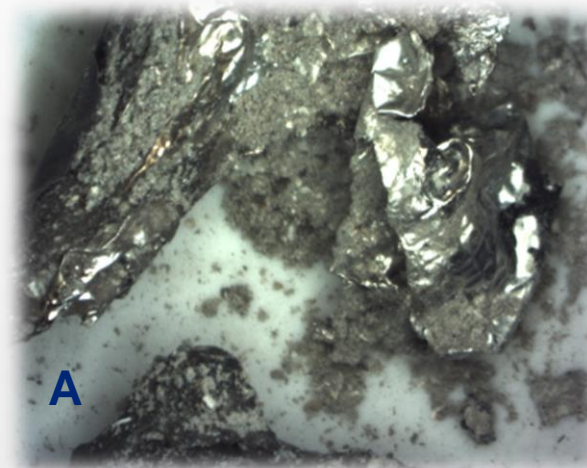
Wizualna ocena odpadów paleniskowych

mikroskop stereoskopowy,
powiększenie 8x:
A - fragment foli aluminiowej,
B - zawias meblowy

Wizualna ocena odpadów paleniskowych

mikroskop stereoskopowy,
powiększenie 8x:
A - fragment foli aluminiowej,
B - stopione tworzywo sztuczne.

Wizualna ocena odpadów paleniskowych

mikroskop stereoskopowy,
powiększenie 8x:
A - fragment nadpalonego laminatu,
B - fragment płyty paździerzowej.

Postępowanie dowodowe - identyfikacja

Analiza instrumentalna

- morfologia
- skład chemiczny
- składniki sadzy
- analiza spalin

Analiza statystyczna

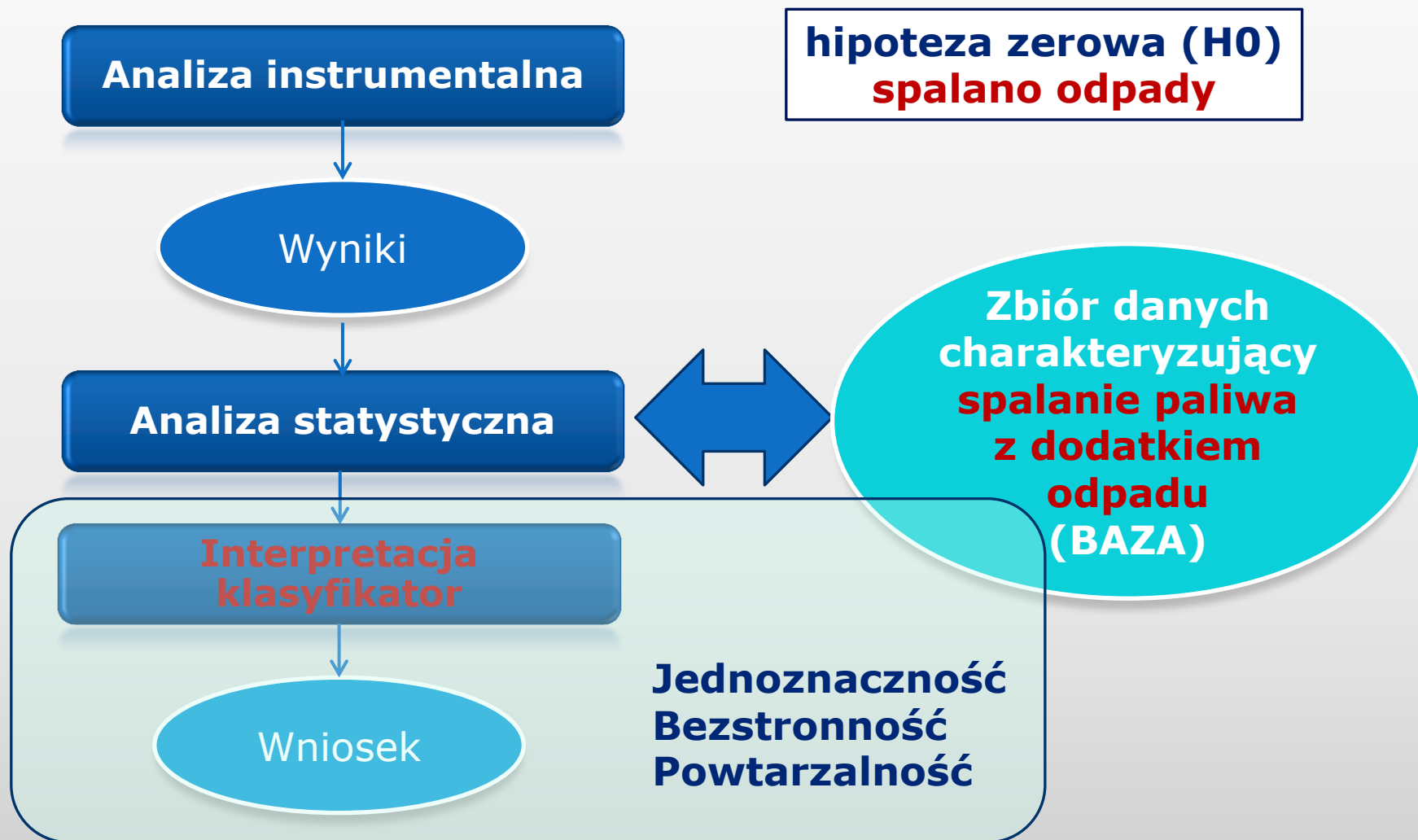
- hipoteza zerowa (H_0)
- hipoteza alternatywna (H_1)

W przypadku postępowania dowodowego próbka pobierana jest dla przypadku, w którym inne poszlaki wskazują na nielegalne spalanie odpadów, a więc:

- hipoteza zerowa (H_0) – **spalano odpady**
- hipoteza alternatywna (H_1) – **nie spalano odpadów**

Postępowanie dowodowe - identyfikacja

1. Oznaczenie strat prażenia popiołu,
2. Analiza składu chemicznego popiołu po prażeniu metodami spektrofotometrycznymi w tym zawartości glinu, wapnia, żelaza, potasu, sodu, magnezu, fosforu, krzemu, tytanu (techniką ICP-OES)
3. Statystyczna analiza **wieloparametryczna** z wykorzystaniem reguł logicznych (baza spalania paliw z dodatkiem odpadów),
4. Interpretacja uzyskanych wyników (jednoznaczna, bezstronna, powtarzalna)

Postępowanie dowodowe - klasyfikacja

Przyporządkowanie badanego odpadu paleniskowego do jednej z **trzech** grup:

Odpad paleniskowy powstały ze spalania paliw, które:

nie zawierały
odpadów

mogły zawierać
odpady

zawierały
odpady

Postępowanie dowodowe - interpretacja

Interpretacja wymaganie:

- **jednoznaczna,**
- **bezstronna,**
- **powtarzalna**

**mogły zawierać
odpady**

Interpretacja praktyka:

- **ekspercka,**
- **algorytm w postaci programu komputerowego -
klasyfikator**

Dokładność klasyfikacyjna na próbie walidacyjnej
Jaka ilościowa zawartość odpadu
w stosunku do paliwa pozwoli z odpowiednio dużym
prawdopodobieństwem na zaklasyfikowanie próbki
do danej grupy?

Dokładność opracowanego modelu

		Przewidywane		
		NOK	CON	OK
Obserwowane	NOK	0,0%	3,2%	0,0%
	CON	0,0%	0,0%	0,0%
	OK	3,2%	19,4%	74,2%

- **OK** - odpad paleniskowy nie zawierający odpadów
- **CON** - odpad paleniskowy potencjalnie zawierający odpady
- **NOK** - odpad paleniskowy zawierający odpady

Dokładność klasyfikacyjna na próbie walidacyjnej

97% przy zawartości 10% m/m odpadów w stosunku do paliwa

Rola akredytacji

Akredytacja to formalne uznanie przez upoważnioną jednostkę akredytującą **kompetencji** organów działających w obszarze oceny zgodności tj. między innymi laboratoriów badawczych do wykonywania określonych działań.

Laboratorium Technologii Spalania i Energetyki Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla jest laboratorium akredytowanym przez Polskie Centrum Akredytacji i posiada potwierdzenie kompetencji do pobierania próbek między innymi popiołów z palenisk domowych (ex 20 01 99).

Laboratorium Paliw i Węgla Aktywnych Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla jest laboratorium akredytowanym przez Polskie Centrum Akredytacji i posiada potwierdzenie kompetencji do prowadzenia analiz w zakresie wymaganym procedurą popiołów z palenisk domowych (ex 20 01 99).

Rola akredytacji

PCA Zakres akredytacji Nr AB 081		PCA Zakres akredytacji Nr AB 081																																																						
ZAKRES AKREDYTACJI LABORATORIUM BADAWCZEGO Nr AB 081 wydany przez POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI 01-382 Warszawa, ul. Szczotkarska 42 Wydanie nr 17, Data wydania: 20 kwietnia 2017 r.																																																								
 AB 081	Nazwa i adres: INSTYTUT CHEMICZNEJ PRZERÓBKI WĘGLA ul. Zamkowa 1 41-803 Zabrze																																																							
Kod identyfikacji dziedziny/przedmiot badań	Dziedzina/przedmiot badań																																																							
C/S/P; C1/S/P C/S/P C/S; C/S; C1/S G/S/P L/S/P J/S; J1/S M1/S; M17 N/S/P; N1/S/P N/S/P N/S; N/S; N1/S; N17 M1/S	Badania chemiczne i pobieranie próbek: paliw stałych, biomasy stałej, gazów odtlenowych Badania chemiczne i pobieranie próbek gazów odtlenowych (obszar regulowany) Badania chemiczne: wyrobów i materiałów konstrukcyjnych paliw ciekłych i gazowych, biomasy ciekłej, stałych paliw wtórnych, odpadów, produktów przetwarzania paliw stałych, węgla aktywnego, produktów węglowodórnych Badania dotyczące inżynierii środowiska i pobieranie próbek - gazy odtlenowe Badania dotyczące inżynierii środowiska i pobieranie próbek - gazy odtlenowe (obszar regulowany) Badania mechaniczne: wyrobów i materiałów konstrukcyjnych, paliw, węgla aktywnego, materiałów ogniotwórczych Badania energetyczne - emisyjne paliw stałych i urządzeń grzewczych Badania właściwości fizycznych i pobieranie próbek: paliw stałych, biomasy stałej, gazów odtlenowych Badania właściwości fizycznych i pobieranie próbek gazów odtlenowych (obszar regulowany) Badania właściwości fizycznych: wyrobów i materiałów konstrukcyjnych, paliw ciekłych i gazowych, biomasy ciekłej, stałych paliw wtórnych, odpadów, produktów paleniskowych, produktów przetwarzania paliw stałych, wyrobów ogniotwórczych, węgla aktywnych, produktów węglowodórnych Badania inne - wyposażenie do pobierania próbek węgla kamiennego i biomasy stałej																																																							
Wersja strony: A																																																								
 DYREKTOR LUCYNA OLBOŃSKA		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Laboratorium Paliw i Węgił Aktywnych</th> </tr> <tr> <th>Przedmiot badań/wyrób</th> <th>Rodzaj działalności/badane cechy/metoda</th> <th>Dokumenty odniesienia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Paliwa stałe: - węgiel kamienny - węgiel brunatny - koals z węgla kamiennego Przetworzone paliwa stałe</td> <td>Zawartość wilgoci przemijającej Zakres: (1,0 – 60,0) % Metoda wagowa</td> <td>PN-80/G-04511</td> </tr> <tr> <td>Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda wagowa</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość wilgoci całkowitej Zakres: (0,01 – 60,0) % Metoda wagowa</td> <td>PN-80/G-04511 p.2.3.1</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda wagowa</td> <td>PN-80/G-04512+Az1:2002 PN-ISO 1171:2002</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość części lotnych Zakres: (0,10 – 50,00) % Metoda wagowa</td> <td>PN-G-0451E:1998 ISO 562:2010</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)</td> <td>PN-G-0456E:1998</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ciepło spalania Zakres: (500) – 40 000) kJ/kg Metoda kalorymetryczna</td> <td>Procedura O/LP/03/A:2011 PN-81/G-04513 ISO 1928:2009</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Wartość opalowa (z obliczeń)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Wskaźnik emisji CO₂ (z obliczeń)</td> <td>Procedura O/LP/60/B:2015</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość siarki całkowitej i popiołowej Zakres: (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR</td> <td>PN-G-0458A:2001</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość siarki palnej (z obliczeń)</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość siarki całkowitej Zakres: (0,01 - 4,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR</td> <td>ISO 19579:2006</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość węgla i wodoru Zakres: węgiel (20,0 – 100) % wodór (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR</td> <td>PN-G-04571:1998 ISO 29541:2010</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość azotu Zakres: (0,05 – 2,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją TC</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Zawartość fosforu Zakres: (0,001 – 0,300) % Metoda miareczkowa</td> <td>Procedura O/LP/02/C:2016</td> </tr> </tbody> </table>		Laboratorium Paliw i Węgił Aktywnych			Przedmiot badań/wyrób	Rodzaj działalności/badane cechy/metoda	Dokumenty odniesienia	Paliwa stałe: - węgiel kamienny - węgiel brunatny - koals z węgla kamiennego Przetworzone paliwa stałe	Zawartość wilgoci przemijającej Zakres: (1,0 – 60,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04511	Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda wagowa			Zawartość wilgoci całkowitej Zakres: (0,01 – 60,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04511 p.2.3.1		Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04512+Az1:2002 PN-ISO 1171:2002		Zawartość części lotnych Zakres: (0,10 – 50,00) % Metoda wagowa	PN-G-0451E:1998 ISO 562:2010		Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)	PN-G-0456E:1998		Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)			Ciepło spalania Zakres: (500) – 40 000) kJ/kg Metoda kalorymetryczna	Procedura O/LP/03/A:2011 PN-81/G-04513 ISO 1928:2009		Wartość opalowa (z obliczeń)			Wskaźnik emisji CO ₂ (z obliczeń)	Procedura O/LP/60/B:2015		Zawartość siarki całkowitej i popiołowej Zakres: (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	PN-G-0458A:2001		Zawartość siarki palnej (z obliczeń)			Zawartość siarki całkowitej Zakres: (0,01 - 4,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	ISO 19579:2006		Zawartość węgla i wodoru Zakres: węgiel (20,0 – 100) % wodór (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	PN-G-04571:1998 ISO 29541:2010		Zawartość azotu Zakres: (0,05 – 2,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją TC			Zawartość fosforu Zakres: (0,001 – 0,300) % Metoda miareczkowa	Procedura O/LP/02/C:2016
Laboratorium Paliw i Węgił Aktywnych																																																								
Przedmiot badań/wyrób	Rodzaj działalności/badane cechy/metoda	Dokumenty odniesienia																																																						
Paliwa stałe: - węgiel kamienny - węgiel brunatny - koals z węgla kamiennego Przetworzone paliwa stałe	Zawartość wilgoci przemijającej Zakres: (1,0 – 60,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04511																																																						
	Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda wagowa																																																							
	Zawartość wilgoci całkowitej Zakres: (0,01 – 60,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04511 p.2.3.1																																																						
	Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda wagowa	PN-80/G-04512+Az1:2002 PN-ISO 1171:2002																																																						
	Zawartość części lotnych Zakres: (0,10 – 50,00) % Metoda wagowa	PN-G-0451E:1998 ISO 562:2010																																																						
	Zawartość wilgoci w próbce analitycznej Zakres: (0,1 – 18,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)	PN-G-0456E:1998																																																						
	Zawartość popołu Zakres: (0,1 – 50,0) % Metoda termogravimetryczna (TGA)																																																							
	Ciepło spalania Zakres: (500) – 40 000) kJ/kg Metoda kalorymetryczna	Procedura O/LP/03/A:2011 PN-81/G-04513 ISO 1928:2009																																																						
	Wartość opalowa (z obliczeń)																																																							
	Wskaźnik emisji CO ₂ (z obliczeń)	Procedura O/LP/60/B:2015																																																						
	Zawartość siarki całkowitej i popiołowej Zakres: (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	PN-G-0458A:2001																																																						
	Zawartość siarki palnej (z obliczeń)																																																							
	Zawartość siarki całkowitej Zakres: (0,01 - 4,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	ISO 19579:2006																																																						
	Zawartość węgla i wodoru Zakres: węgiel (20,0 – 100) % wodór (0,01 – 8,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją IR	PN-G-04571:1998 ISO 29541:2010																																																						
	Zawartość azotu Zakres: (0,05 – 2,00) % Metoda wysokotemperaturowego spalania z detekcją TC																																																							
	Zawartość fosforu Zakres: (0,001 – 0,300) % Metoda miareczkowa	Procedura O/LP/02/C:2016																																																						
Wersja strony: A																																																								
Niniejszy dokument jest załącznikiem do Certyfikatu Akredytacji Nr AB 081 z dnia 02.12.2014 r. Status akredytacji oraz aktualność zakresu akredytacji można potwierdzić na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl																																																								
Wydanie nr 17, 20 kwietnia 2017 r. str. 1/20																																																								

Rola akredytacji

Potwierdzenie kompetencji do **pobierania próbek popiołów** z palenisk domowych (ex 20 01 99).

PCA		Zakres akredytacji Nr AB 081
Laboratorium Technologii Spalania i Energetyki		
Przedmiot badań/wyrób	Rodzaj działalności/badane cechy/metoda	Dokumenty odniesienia
Paliwa stałe: - węgiel kamienny, - węgiel brunatny, - koks.	Pobieranie próbek do badań chemicznych i fizycznych	PN-G-04502:2014-11 pkt. 5.3.1.2., 5.3.3., 5.3.4., 5.3.6. PN-C-06301:1998
Biomasa stała		PN-EN ISO 18135:2017-06 pkt. 12.2.3., 12.3.3.2., Załącznik B
Stale paliwa wtórne		PN-EN 15442:2011
Odpady paleniskowe, kod: ex 20 01 99 (popioły z gospodarstw domowych)	Pobieranie próbek	PN-EN 14899:2005
Urządzenia energetyczne zasilane paliwami stałymi	Sprawność energetyczna (z obliczeń)	PN-EN 303-5:2012 Procedura Q/LS/01/D:2018

Rola akredytacji - przykłady

Potwierdzenie kompetencji do **prowadzenia badań popiołów z palenisk domowych (ex 20 01 99)**.

PCA		Zakres akredytacji Nr AB 081
Przedmiot badań/wyrób	Rodzaj działalności/badane cechy/metoda	Dokumenty odniesienia
Odpady paleniskowe, kod: ex 20 01 99 (popioły z gospodarstw domowych)	Pozostałość po prażeniu Zakres: (30,0 – 97,0) % Metoda wagowa	Procedura Q/LP/44/B:2018
	Zawartość pierwiastków w przeliczeniu na tlenki w pozostałości po prażeniu odpadu Zakres: SiO ₂ (4,00 – 60,00) % Al ₂ O ₃ (1,30 – 35,00) % Fe ₂ O ₃ (0,30 – 19,00) % CaO (3,60 – 37,00) % MgO (2,00 – 20,70) % Na ₂ O (0,05 – 16,90) % K ₂ O (0,30 – 16,50) % P ₂ O ₅ (0,10 – 2,90) % SO ₃ (0,08 – 10,00) % Mn ₃ O ₄ (0,01 – 5,10) % TiO ₂ (0,01 – 14,50) % BaO (0,10 – 1,50) % SrO (0,05 – 1,00) % Metoda emisyjnej spektrometrii atomowej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej (ICP-OES)	Procedura Q/LP/62/B:2016
	Zawartość pierwiastków w odpadzie z obliczeń	

Rola akredytacji

https://www.pca.gov.pl/akredytowane-podmioty/akredytacje-aktywne/laboratoria-badawcze/

O PCA

AKREDYTACJA

PUBLIKACJE

AKREDYTOWANE PODMIOTY

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

OGŁOSZENIA

Strona główna » Akredytowane podmioty » Akredytacje aktywne » Laboratoria badawcze

Akredytacje aktywne

- Laboratoria badawcze
- Laboratoria medyczne
- Laboratoria wzorcujące
- Jednostki certyfikujące systemy
- Jednostki certyfikujące wyroby
- Jednostki certyfikujące osoby
- Jednostki inspekcyjne
- Organizatorzy badań biegłości
- Weryfikatorzy EMAS
- Weryfikatorzy GHG

Akredytacje
nieaktywne

Laboratoria badawcze

Wykaz laboratoriów badawczych akredytowanych w odniesieniu do PN-EN ISO/IEC 17025

Wyszukaj wpisując interesujące Cię frazy:

Wyszukaj wypełniając formularz:

Numer akredytacji	AB	<input type="text"/>
Nazwa laboratorium	<input type="text"/>	
Nazwa organizacji	<input type="text"/>	
Miejscowość	<input type="text"/>	
Województwo	-- wybierz --	
Dziedzina badań	----	
Obiekt	<input type="text"/>	

Szukaj

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Popioły z gospodarstw domowych są odpadem klasyfikowanym zgodnie z Katalogiem Odpadów jako odpad o kodzie ex 20 01 99

Popioły z kotłów małej mocy <1MW są opadem klasyfikowanym zgodnie z Katalogiem Odpadów jako odpad o kodzie 10 01 01

By wyniki analiz mogły służyć w obszarach regulowanych prawnie wymagane jest podanie na zleceniu kodu odpadu

Reprezentatywność próbki

Cel

Pobrana próbka powinna **reprezentować** całą partię materiału, który mamy ocenić na podstawie analizy tzn. struktura badanej cechy w próbce, nie powinna w sposób istotny różnić się od struktury tej cechy w partii materiału, z którego pochodzi.

Jak zapewnić reprezentatywność próbki?

Warunek 1:

Każdy składnik (element, cząstka) partii powinien mieć takie samo prawdopodobieństwo dołączenia do pobieranej próbki.

Jeżeli pobierzemy cały popiół z kotła spełnimy warunek 1

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Rozwiązanie niepolecane

Norma BN-81/0623

Popioły lotne i żużle z kotłów opalanych węglem kamiennym i brunatnym

Minimalna liczba próbek pierwotnych z partii popiołu o masie do 10 kg wynosi 2. Dla partii od 10 kg, liczba ta wzrasta o 2 próbki licząc na każde 10 kg.

Jeżeli wielkość partii jest mniejsza niż iloczyn masy próbki pierwotnej i ich wymaganej liczby przyjąć, że partia ta stanowi próbkę ogólną.

Norma ta jest normą wycofaną bez zastąpienia

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Rozwiązanie polecane

Norma PN-EN 14899:2006
Charakteryzowanie odpadów -- Pobieranie próbek
materiałów Struktura przygotowania i zastosowania
planu pobierania próbek

Wyposażenie niezbędne do pobrania próbek odpadów paleniskowych zgodnie z BHP

Narzędzia niezbędne do pobrania próbek odpadów paleniskowych

1. Szufelka ze stali nierdzewnej
2. Wygarniacz ze stali nierdzewnej
4. Taca ze stali nierdzewnej
5. Wiadro z pokrywą ze stali nierdzewnej
6. Pojemniki na próbki odpadów paleniskowych
7. Plomby do naklejania na puszki

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

---

1. Stosować urządzenia ochrony osobistej BHP (rękawice, okulary ochronne),
2. **Samodzielnie nie otwierać urządzenia grzewczego,**
3. Poruszać się tylko w pomieszczeniach związanych z kontrolą,
4. Wykonać dokumentację fotograficzną składu opału,
5. Ustalić sposób zbierania i przechowywania popiołu przez urządzenie grzewcze,
6. Wyjąć popiół z urządzenia grzewczego,
7. Wykonać dokumentację fotograficzną popiołu, paleniska, bezpośredniego sąsiedztwa pieca,

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

- 8. Ocenic czy całość popiołu zmieści się do przygotowanego pojemnika laboratoryjnego (puszki),**
- 9. Jeśli tak, całość popiołu umieścić w pojemniku laboratoryjnym,**
- 10. Jeśli nie, popiół dokładnie uśrednić poprzez wymieszanie pobrać całość popiołu do kilku pojemników a uśrednienia dokona laboratorium, w którym popiół będzie zbadany**
lub
Pobierać łopatką porcje popiołu z różnych miejsc i przenosić je do pojemnika laboratoryjnego aż do jego napełnienia,
- 11. Pojemnik szczelnie zamknąć i zabezpieczyć plombą,**

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

---

12. Wykonać dokumentację fotograficzną zabezpieczonej próbki,

13. Spisać protokół.

Kontrole prowadzić tylko w obecności osoby dorosłej

Protokół z kontroli

KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

Rozdział 2 Protokoły i adnotacje

Art. 68. § 1.

Protokół sporządza się tak, aby z niego wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

§ 2. Protokół odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które powinny następnie protokół podpisać. Odmowę lub brak podpisu którejkolwiek osoby należy omówić w protokole.

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Przykład protokołu z kontroli

Jednostka dokonująca kontroli ..... Miejsce ..... data .....

Nazwa .....

Adres .....

PROTOKOŁ Z KONTROLI NR...../.....

Działając na podstawie: .....

.....

.....

.....

Data kontroli: ..... Godzina rozpoczęcia kontroli: .....

W sprawie: kontrola paleniska

Interwencja: własna, zgłoszenie, kontrola powtórna

Miejsce kontroli: ..... (adres) .....

Dane osoby/podmiotu kontrolowanego(jego): .....

.....

ustalone na podstawie: .....

Kontrolujący w składzie:

1. ....

2. ....

3. ....

wykonali oględziny / kontrolę stwierdzając co następuje:

1. Budynek ..... zamieszkały przez ..... osóby/osoby.
2. Nieruchomość wyposażona jest w ..... pojemnik-i na odbiór odpadów.
  - a) Odpady są segregowane / nie są segregowane.
  - b) Stwierdzono / nie stwierdzono magazynowanie / składowanie odpadów w miejscu do tego nie przeznaczonym

3. Przeprowadzono kontrolę paleniska w kotle oznaczonym certyfikatem ..... zasilanym ..... który znajduje się w .....

- a) Stwierdzono w bezpośrednim otoczeniu kotła składowanie odpadów, w postaci ..... co mogło by sugerować spalanie odpadów.
- b) Z uwagi na podejrzenie spalania odpadów pobrano próbkę popiołu do analizy zabezpieczoną plombą symbol/ numer ..... oraz wykonano dokumentację fotograficzną w ilości ..... Zdjęć
- c) Nie stwierdzono nieprawidłowości.

- niepotrzebne skreślić

Uwagi i zastrzeżenia wniesione do protokołu przez osobę / podmiot kontrolowany:

.....

.....

.....

.....

Kontrolę zakończono: data ..... godzina .....

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i po odczytaniu podpisano

Jeden egzemplarz protokołu wręczono osobie / podmiotowi/ kontrolowane(j)mu)

Podpisy Kontrolujących: ..... Podpisy osoby/podmiotu kontrolowane(j)mu): .....

Załącznik: .....

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Pobieranie próbek odpadów paleniskowych

Wiadomości z Krakowa

Komin dymi, bezsilność mieszkańców i służb przy Prądnickiej

Dominika Wantuch 10 kwietnia 2014 | 07:00

Duszący dym wydobywa się z kominów przy ul. Prądnickiej 48a i wpada mieszkańcom sąsiedniego bloku do mieszkań. Na nieinterwencje straży

Wiadomości z Krakowa

Ul. Prądnicka. Czekali na dym z komina, zdobyli próbki

Dominika Wantuch 15 maja 2014 | 09:00

Metalowe części wyciągnęli policjanci z pieca na posesji przy ul. Prądnickiej. Okoliczni mieszkańcy od roku skarżyli się na duszący dym wydobywający się z kominów. Właściciel barykadował się przed policjantami. Interwencja udała się dopiero po wydaniu nakazu prokuratora.

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

KRAKÓW
Test na COVID-19? Służba zdrowia: Termin za dwa tygodnie

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

KRAKÓW
Test na COVID-19? Służba zdrowia: Termin za dwa tygodnie

MATERIAŁ PROMOCYJNY PARTNERA
Design & Define.
Tam, gdzie sztuka makijażu spotyka się ze sztuką designu

MATERIAŁ PROMOCYJNY PARTNERA
Potrzebuję dobrego jedzenia

źródło: <https://krakow.wyborcza.pl>

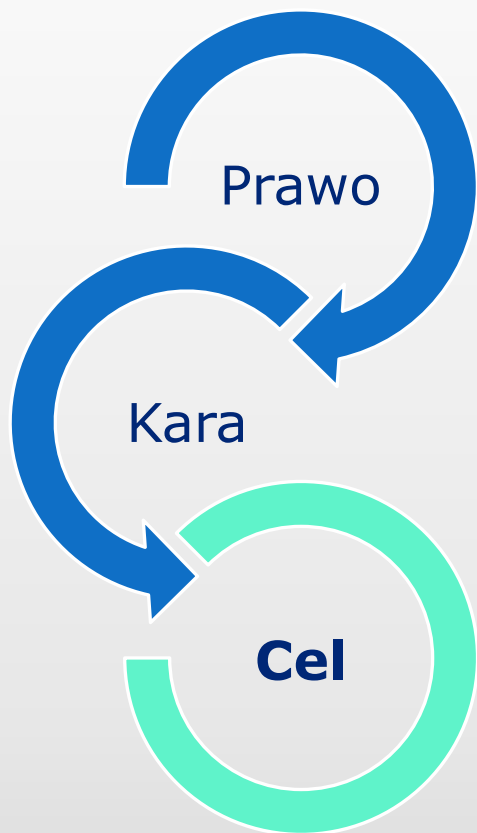
Zebrane dane na przykładzie prowadzonych kontroli w Krakowie

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba kontroli	2549	3338	9650	8517	6367
Stwierdzone wykroczenia	395	549	246	109	69
Pouczenia	174	266	59	26	14
Mandaty	216	258	181	79	50
Ilość pobranych próbek	5	33	12	16	10

na podstawie danych Straży Miejskiej Miasta Krakowa

Cel kontroli

**EDUKACJA
ŚWIADOMOŚĆ
PROFILAKTYKA**

**ZAPRZESTANIE
NIELEGALNEGO
SPALANIA
ODPADÓW**

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

Najściślejsze stosowanie prawa często bywa największą nieprawością.
- Terencjusz

EDUKACJA ŚWIADOMOŚĆ PROFILAKTYKA

Informacja, media, media społecznościowe, ulotki,
warsztaty, szkolenia, pogadanki dla najmłodszych

**TO URZĄDZENIE
NALEŻY WYMIENIĆ DO
31.12.2022 r.**

Nie czekaj, wymień kocioł już teraz!
Skorzystaj z dotacji! Wejdź na stronę:
powietrze.malopolska.pl/dofinansowanie

MIEJSCE
NA LOGOTYP
GMINY

**TO URZĄDZENIE
NALEŻY WYMIENIĆ DO
31.12.2026 r.**

Nie czekaj, wymień kocioł już teraz!
Skorzystaj z dotacji! Wejdź na stronę:
powietrze.malopolska.pl/dofinansowanie

MIEJSCE
NA LOGOTYP
GMINY

Pod linkiem dostępny jest film prezentujący przeprowadzenie kontroli paleniska domowego

<https://powietrze.malopolska.pl/aktualnosci/poradnik-i-film-instruktażowy-dotyczący-przeprowadzania-kontroli/>

**Zapraszam na część warsztatową
szkolenia, która obejmuje
demonstracje pobierania próbki
odpadu paleniskowego**

INSTYTUT CHEMICZNEJ PRZERÓBKİ WĘGLA

ul. Zamkowa 1 • 41-803 Zabrze

Telefon: **32 271 00 41**
Fax: **32 271 08 09**

E-mail: **office@ichpw.pl**
Internet: **www.ichpw.pl**

NIP: **648-000-87-65**
Regon: **000025945**

CENTRUM BADAŃ TECHNOLOGICZNYCH
Tel. sekretariat **32 271 00 41 w. 300**
Tel. Dyrektor Centrum **32 271 00 41**
e-mail: **cit@ichpw.pl**

CENTRUM BADAŃ LABORATORYJNYCH
Tel. sekretariat **32 271 00 41 w. 200**
Tel. Dyrektor Centrum **32 271 00 41**
e-mail: **cba@ichpw.pl**

▶ **...my przekraczamy standardy!**

 INSTYTUT CHEMICZNEJ PRZERÓBKİ WĘGLA